

Co-funded by
the European Union

Government
Transparency
Institute

Oficina Antifrau
de Catalunya

COLLEGI DE PROFESSIONALS
DE LA CIÈNCIA POLÍTICA I DE
LA SOCIOLÒGIA DE CATALUNYA

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
BULGARIA

ALBANIAN INSTITUTE
of SCIENCE

monitoring
marathon

AUTORITÀ
NAZIONALE
ANTICORRUZIONE

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
ACHIZIȚII PUBLICE

sar
when ideas do work

Mòdul 4.7

Projectes climàtics i ambientals a la contractació pública

Detecció de corrupció: modificacions
injustificades
durant l'execució de contractes

iMonitor

select • monitor • report

Introducció al mòdul 4.7

Plantilla d'informe iMonitor

Mòdul d'informes Monithon per a la supervisió dels contractes públics

MONITUTOR - CONTRACTES

La supervisió d'un contracte públic forma part de la **supervisió cívica** que us permet assegurar que els recursos assignats a la vostra comunitat arriben de manera efectiva a les persones que se'n haurien de beneficiar.

Els contractes públics són una peça clau de com els recursos públics es transformen en **béns, serveis o infraestructures reals que afecten directament a la vida de la ciutadania**. Defineixen les condicions per les quals els proveïdors seleccionats, és a dir, les empreses contractades per proporcionar-los, han de lliurar aquests béns, serveis o obres quan i on siguin necessaris.

Al mateix temps, la contractació pública és una part de l'administració pública vulnerable a les **ineficiències i a la pèrdua de recursos per motius de corrupció i frau**, i això pot passar de moltes maneres diferents. Per exemple, idealment els proveïdors es seleccionen mitjançant concurs per tal de permetre a les agències públiques adjudicar contractes amb les millors condicions cost-benefici. No obstant això, sovint els contractes s'adjudiquen de manera que permet que algunes persones es beneficiïn de manera indeguda. Aquest pot ser el cas si **el procés de selecció es fa deliberadament menys competitiu** per beneficiar a un determinat proveïdor, potser una empresa vinculada a les persones implicades en el procés de selecció. Un proveïdor també pot obtenir el contracte a un cost més elevat del que seria necessari o justificable. En alguns casos, s'observen problemes durant la implementació del contracte: el proveïdor no compleix les condicions establertes pel contracte i els que s'haurien de beneficiar dels béns, serveis o obres contractats els reben en menor quantitat o qualitat inferior i en els casos més greus poden arribar a no rebre'ls.

Monithon ara també us permet supervisar aquest aspecte de la implementació de les polítiques públiques.

Pas 2 – Execució del contracte

Esquema de corrupció: Modificacions contractuals injustificades

Co-funded by
the European Union

Pas 2 - Execució del contracte

Modificacions contractuals injustificades / ampliació de l'abast

Pas 2 - Execució del contracte

Font: Pixabay

Els indicadors clau d'aquest tipus d'esquema de corrupció poden incloure:

- *Nombroses o substancials variacions contractuals* (també d'acord amb la clàusula 13 dels contractes FIDIC) o extensions.
- *Obres addicionals*: millores reals del contracte, no elements necessaris per completar l'execució del contracte.
- *Obres alternatives/Obres de substitució* (elements substituïts)

Co-funded by
the European Union

Modificacions contractuals injustificades / ampliació de l'abast

Pas 2 - Execució del contracte

Exemple cas d'estudi– POLÒNIA

Termomodernització d'un edifici municipal (obres complementàries)

basat en l'informe de l'Oficina Superior d'Auditoria

A l'annex als acords celebrats es detalla, entre altres coses, la modernització d'una sala de calderes, l'aplicació de guix nou a un dels edificis i la substitució del terra.

El contractista va rebre un pagament addicional de gairebé 450.900 PLN (bruts) per aquests treballs, tot i que aquests treballs s'haurien d'haver fet en el marc del contracte bàsic.

Font: Informe de l'Oficina Superior d'Auditoria: “Execució d'inversions en construcció per part de la policia” LLU.430.2.2023

Nr. ewid. 109/2023/P/23/066/LLU

Font: Imatge generada per IA

Co-funded by
the European Union

Modificacions contractuals injustificades / ampliació de l'abast

Pas 2 - Execució del contracte

Exemple cas d'estudi– POLÒNIA

Termomodernització d'un edifici municipal (obres complementàries)

basat en l'informe de l'Oficina Superior d'Auditoria

No calcular ni exigir sancions contractuals al contractista per un valor total de 3,3 milions de PLN.

En aquest cas, les sancions contractuals haurien d'haver superat els 7,4 milions de zlotys. **La manca de càlcul i execució de les sancions contractuals perjudica l'erari públic.**

Font: Informe de l'Oficina Superior d'Auditoria: “Execució d'inversions en construcció per part de la policia” LLU.430.2.2023

Font de la foto: www.nik.gov.pl

Nr. ewid. 109/2023/P/23/066/LLU

Co-funded by
the European Union

Obres addicionals i sancions contractuals

Com detectar-ho?

1. Consulteu l'avís de modificació del contracte (AVÍS OJ)
2. Coneixent el valor del contracte, calculeu el percentatge en què s'ha incrementat el valor del contracte.
3. Podeu utilitzar publicacions i bases de dades especialitzades on es poden trobar preus de materials, mà d'obra i equips (a Polònia, per exemple, SEKOCENBUD, INTERCENBUD, ORGBUD).
4. Consulteu les disposicions contractuals en matèria de sancions
5. Visita in situ (es requereixen coneixements tècnics professionals)

Modificacions contractuals injustificades / ampliació de l'abast

Pas 2 - Execució del contracte

Font: Pixabay

Accions sospitoses a la fase d'execució del contracte

L'òrgan de contractació permet que treballin al contracte persones que no tenen el mateix nivell d'experiència ni les autoritzacions necessàries establertes durant la fase d'adjudicació

Com detectar-ho?

1. Consulteu la documentació d'adjudicació i els requisits per al personal clau del contractista
2. Llegiu les preguntes realitzades a l'etapa d'adjudicació per veure si els contractistes van prestar atenció als requisits dels termes contractuals excessivament alts (desproporcionats).
3. Familiaritzeu-vos amb els annexos dels contractes o poseu-vos en contacte amb les institucions pertinents, per exemple, les que s'ocupen de l'execució i el control dels fons de la UE.

**Co-funded by
the European Union**

Pas 2 - Execució del contracte

Esquema de corrupció: modificacions injustificades del contracte / ampliació de l'abast

**Accions que poden despertar sospites durant la
fase d'execució del contracte:**

L'òrgan de contractació **modifica el contracte basant-se en "clàusules de revisió" genèriques sense cap descripció del mètode de valoració del canvi.**

Com detectar-ho?

1. Consulteu la documentació d'adjudicació i els requisits del contracte (quines eren les disposicions del contracte?)
2. Llegiu les preguntes realitzades a l'etapa d'adjudicació per veure si els contractistes van prestar atenció als termes del contracte.

Pas 2 - Execució del contracte

Esquema de corrupció: modificacions injustificades del contracte / ampliació de l

**Accions que poden despertar sospites durant la
fase d'execució del contracte:**

L'entitat adjudicadora **modifica el contracte basant-se en
"clàusules de revisió" genèriques sense cap descripció
del mètode de valoració del canvi.**

Com detectar-ho?

3. Familiaritzeu-vos amb els annexos dels contractes o poseu-vos en contacte amb les institucions pertinents, per exemple, les que s'ocupen de l'execució i el control dels fons de la UE.

Modificacions contractuals injustificades / ampliació de l'abast

iMonitor

Pas 2 - Execució del contracte

Font: Pixabay

Accions que poden despertar sospites durant la fase d'execució del contracte:

L'òrgan de contractació modifica el contracte

→ El contractista es va canviar però no es van verificar les capacitats d'un nou contractista.

Com detectar-ho?

1. Consulteu la documentació d'adjudicació i els requisits del contracte en matèria de capacitats professionals (experiència, requisits de personal, etc.)
2. Llegiu les preguntes formulades a l'etapa d'adjudicació per veure si els operadors econòmics van parar atenció als requisits esmentats anteriorment.

Co-funded by
the European Union

Modificacions contractuals injustificades / ampliació de l'abast

Pas 2 - Execució del contracte

Accions que poden despertar sospites durant la fase d'execució del contracte:

L'òrgan de contractació modifica el contracte: es va canviar el contractista però no es van verificar les capacitats del nou contractista

Com detectar-ho?

3. Familiaritzeu-vos amb els annexos/documents o poseu-vos en contacte amb les institucions pertinents, per exemple, aquelles que s'ocupen de la implementació i el control dels fons de la UE.

Co-funded by
the European Union

Font: <https://pl.dreamstime.com>

Modificacions contractuals injustificades / ampliació de l'abast

Pas 2 - Execució del contracte

Font: Pixabay

Accions que poden despertar sospites durant la fase d'execució del contracte:

L'òrgan de contractació **conclou un acord amb un contractista**

Com a part de l'acord, el contractista va acordar lliurar equip addicional i l'òrgan de contractació renuncia a les reclamacions.

La datio in solutum és una institució de dret civil que permet al deutor alliberar-se d'una obligació prestant, en conseqüència, una prestació diferent de l'originalment convinguda.

Però és correcte fer-ho a la contractació pública?

Co-funded by
the European Union

Modificacions contractuals injustificades / ampliació de l'abast

Pas 2 –Execució del contracte

Accions que poden despertar sospites durant la fase d'execució del contracte:

L'òrgan de contractació conclou un acord amb un contractista

Com a part de l'acord, el contractista va acordar lliurar equip addicional i l'òrgan de contractació renuncia a les reclamacions.

VEURE TAMBÉ:

TJUE Assumpte C-549/14 Finn Frogne A/S

Després de l'adjudicació d'un contracte públic, no es pot introduir una modificació substancial del contracte esmentat sense que s'iniciï un nou procediment d'adjudicació, fins i tot en el cas que aquesta modificació sigui, objectivament, una mena d'acord transaccional (...).

Font: <https://pl.dreamstime.com>

**Co-funded by
the European Union**

Qüestionari

Font: Pixabay

Cas pràctic: *Una ciutat va signar un contracte per restaurar la ribera contaminada de riu. El pla era ambiciós: eliminar els residus al llarg de tot el tram del riu, plantar vegetació autòctona per estabilitzar el terra i instal·lar barreres per evitar futurs abocaments.*

Però a meitat del procés, el contracte es va modificar. En lloc de netejar tota la ribera, se li va demanar al contractista que se centrés només en una petita secció a prop del centre de la ciutat. Es va reduir la plantació d'espècies natives i les barreres mai no es van instal·lar.

Observa algun senyal d'alerta que pugui indicar un esquema de corrupció possible?

- a) No, només vol dir que únicament aquesta secció a prop de la ciutat necessitava ser restaurada.
- b) Sí. Atès que el contractista només va netejar una part de la ribera del riu, no es va aconseguir l'objectiu de restauració ecològica.

Co-funded by
the European Union

Co-funded by
the European Union

Government
Transparency
Institute

Oficina Antifrau
de Catalunya

COLLEGI DE PROFES-
SORS DE LA CIÈNCIA POLITICA
I SOCIAL

monitoring
marathon

AUTORITÀ
NAZIONALE
ANTICORRUZIONE

AGENȚIA NAȚIONALĂ PE
ACHIZIȚII PUBLICE

**En reconèixer els senyals
d'alerta de la corrupció
a les iniciatives
climàtiques i ambientals,
podem protegir millor les
contractacions públiques!**

**Gràcies per interessar-vos
per aquest tema tan
important!**

iMonitor

select • monitor • report